

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs I. Vtrum creatura corporalis administretur per Angelos. art. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

Damones
subiacent
bonorum An-
gelorum po-
tenti.

Subiacent vero angeli mali potestati bonorum Angelorum, à quibus vel coercentur, vel permittuntur insidiari hominibus, & Ecclesiam infestare prout expedit, & intelligunt esse Dei voluntatem: illis etiam interdum manifestant aliqua, vt tamquam ministri diuinæ iustitiæ, illa aduersus homines exequantur, vt hoc loco, articulo quarto tradit D. Thomas.

Finita verò militante Ecclesia, cessabit principatus, & ordo ille inter damones: quia cessabit finis, ad quem permittitur, & ad quem inter se coniuuant. Atque de huiusmodi demonum principatu exponi etiam optime potest illud primo ad Corinthios decimoquinto: *Deinde finis, cum tradiderit regnum Deo & Patri, cum euacauerit omnem Principatum, & Potestatem, & virtutem* (demonum scilicet, quæ illucisue permittit) oportet autem illum regnare donec ponat omnes inimicos sub pedibus eius: nouissime autem inimica destruetur mors (per resurrectionem scilicet iustorum finito hoc mundo, & lucta Ecclesiæ militantis) omnia enim subiecit sub pedibus eius (Christi, scilicet, quæ homo est.) Cum autem dicat: *Omnia subiecta sunt ei, sine dubio præter eum qui subiecit ei omnia: cum autem subiecta fuerint illi omnia, tunc & ipse Filius subiectus erit ei, qui subiecit sibi omnia, vt sit Deus omnia in omnibus.* Hæc Paulus eo in loco. In quem ait Glossa: *Quandiu durat mundus, Angeli Angelis, homines hominibus, & demones demonibus præsumt.* Obserua tamen in demonibus esse Principatum, Potestatem, & virtutem, ad malum, dum scilicet ad hominum euersionem imitari satagunt Principatum, Potestatem, & virtutem sanctorum Angelorum ad bonum, promotionemque hominum in vitam eternam.

QVÆSTIO CX.

De præsentia Angelorum super creaturam corporalem.

ARTICVLVS I.

Utrum creatura corporalis administretur per Angelos.

Angeli quo-
que crea-
turam corpo-
ream admi-
nistrant.

SENTENTIA D. Thomæ est, creaturam corpoream administrari per Angelos, non solum quatenus intelligentiæ mouent orbem cælestes, à quorum motu generationes & corruptiones rerum magno pendere, & à quibus vis tota in his inferioribus regitur, & gubernatur, quod Aristotelem non latuit: sed etiam quasi peculiare Angeli peculiari rebus, ac effectibus deputati sunt in his inferioribus, siue ad exequendam in aliquibus rebus diuinam iustitiæ, siue ad alios effectus. Quin potius quaestione 113. articulo secundo ait D. Thomas probabile esse, diuersis speciebus rerum diuersos Angelos eiusdem ordinis præfectos, in eandemque sententiam inclinat hoc loco, præsertim in responsione ad tertium, estque amplectenda sententia Diui Thomæ, maxime quoad primum, nec secundum probabilitate caret, vt idem Doctor sanctus ait: Quod ergo aliqui Angeli perfecti immediate sint his rebus inferioribus, maxime ad effectus aliquos, qui extra naturæ cursum sunt, nec

A non ad curandas, ac conferendas species, melioremque cursum vniuersi, probatur. Quibus Augustinus libro 81. quaestionum, quaest. 79. sic ait: *Uti quæque res visibilis in hoc mundo, habet Angelicam potestatem sibi prepositam.* Et octauo super Genesim ad literam, capite vigesimoquarto: *Angelis, inquit, Deo subditæ fuerunt, vt Deo beate seruientibus, subditiæ est omnis natura corporca, omnis irrationalis vita, omnis voluntas vel infirma vel praua, vt hoc de subditis, vel cum subditis agant, quod naturæ ordo poscit in omnibus, iubente illo cui subiecta sunt omnia.* Et infra: *Ideo Deus bipertito prouidentia sua opere præest vniuersæ creaturæ, naturis vt fiant, voluntatibus autem vt sine suo iussu, vel permissu nihil faciant.* Idem docet tertio de Trinitate, capite quarto. Damascenus secundo libro fidei Orthodoxæ, capite quarto, ait: *Diabolum fuisse ex iis Angelicis virtutibus, quæ præerant terrestri ordini, & cui à Deo terra custodia commissa erat.* Et Origenes homilia decimatertia super Numeros: *Opus est, inquit, mundo Angelis, qui præsumt super bestias, & præsumt animalium naturam, & virtutum, & plantarum, & ceterarum rerum incrementis.* Gregorius etiam quarto Dialogorum, capite quinto, ait: *In hoc mundo visibili nihil, nisi per creaturam inuisibilem, disponi potest.*

B Accedunt testimonia Scripturæ sacre, Apocalypsis septimo: *Vidi, inquit Ioannes, quatuor Angelos stantes super quatuor angulos terræ, tenentes quatuor ventos terræ ne flarent, quibus addit: Vidi alterum Angelum ascendentem ab ortu solis, & clamauit voce magna quatuor Angelis, quibus datum est nocere terræ, & mari, dicens: Nolite nocere terræ & mari, neque arboribus quo adusque signemus seruos Dei nostri in frontibus eorum.* Et capite decimoquarto, ait Ioannes: *Et alius Angelus exiit qui habebat potestatem super ignem.* Ex hæcten tamen dictis non intelligas, Angelos efficere vera miracula. Quoniã licet multa efficere possint circa res corporeas supra communem earum cursum, non tamen verum miraculum: tamen præparare, & disponere possint aliqua, vt vltius Deus se solo efficiat miraculum, hoc est, effectum, qui totius naturæ creatæ facultatem excedat. Quaestione decimaquarta, articulo sexto, retulimus Hieronymum in illud Abacuc primo: *Mundi sunt oculi tui vna cum aliis verbis* (quæ pia expositione indigent, qualem illis adhibuimus) dixit: *Liber ille apocryphus stultitia condemnandus est, in quo scriptum est, quendam Angelum nomine Tyri præesse reptilibus, & in hanc similitudinem piscibus quoque, & arboribus, & bestis vniuersis proprios in custodiam Angelos deputatos.* Quibus verbis negare videtur Hieronymus, singulis Angelis esse singulas species, vt custodiantur, creditas.

ARTICVLVS II.

Utrum materia corporalis obediat Angelis ad nutum.

V D D Angeli non possint immediate inducere formas in materiam, easque de potentia materiæ educere, est communis Theologorum sententia, colligiturque ex Augustino tertio de Trinitate, capite octauo. Rationem huius rei reddidit Durandus in secunda distinctione septima, quaestione quarta. Quoniam in agentibus corporeis est virtus sufficiens ad eas producendas, educendasque de potentia materiæ: quare

Angeli ne-
queunt for-
mas immo-
diate indu-
cere in ma-
teriam.